

WYMAGANIA PROGRAMOWE DLA KLASY VI

Wymagania obejmują zakres obowiązujący w klasie IV i V oraz wskazany poniżej.

JĘZYK POLSKI

Pojęcia:

akcja, anafora, antonim, apostrofa, argument, plany filmowe, przenośnia, puenta, pytanie retoryczne, uosobienie, wątek, partykuła, wykrzyknik, zaimek, homonim

Umiejętności:

I. Kształcenie literackie i kulturowe:

Uczeń: rozpoznaje czytany utwór jako dziennik, pamiętnik oraz wskazuje jego cechy gatunkowe, rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, rozpoznaje zdrobienie i zgrubienie, charakteryzuje podmiot liryczny, odróżnia realizm od fantastyki,

II. Kształcenie językowe:

Uczeń: rozumie konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika, przekształca zdania, odróżnia czasowniki dokonane i niedokonane, określa tryby czasownika, rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji, rozpoznaje rodzaje komunikatów, rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, wskazuje temat i końcówkę wyrazu, poprawnie zapisuje daty, wyraża swoją opinię, dyskutuje, argumentuje, poprawnie stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych,

III. Tworzenie wypowiedzi:

Uczeń: redaguje dedykację, podziękowanie, opis przeżyć, charakterystykę, list oficjalny, opowiadanie z dialogiem, dziennik, układa plan ramowy i szczegółowy, cytuje,

IV. Samokształcenie:

Uczeń: zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych, korzysta ze słowników, rozwija umiejętności posługiwania się technologią informacyjną.

MATEMATYKA

Umiejętności. Uczeń:

- mnoży i dzieli ułamki zwykłe oraz liczby mieszane
- wyznacza rozwinięcie dziesiętne liczb
- zaokrągla liczby
- oblicza procent liczby
- oblicza wartość bezwzględną liczby
- porównuje, dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania działań na liczbach całkowitych lub liczbach zapisanych za pomocą ułamków zwykłych, liczb mieszanych oraz ułamków dziesiętnych
- oblicza pola wielokątów metoda podziału na mniejsze wielokąty lub uzupełnia do większych
- zamienia jednostki pola i objętości
- oblicza pole powierzchni i objętość sześcianu i prostopadłościanu
- w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i czasie, prędkość przy danej drodze i czasie, czas przy danej drodze i prędkości

- zamienia jednostki prędkości km/h i m/s
- korzysta z nieskomplikowanych wzorów, opisuje słowami wzory
- zapisuje proste wyrażenia algebraiczne na podstawie informacji osadzonych w kontekście praktycznym
- rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą

Wiadomości. Uczeń:

- rozpoznaje liczby odwrotne i przeciwne
- zna pojęcie procentu
- zna reguły zaokrąglania liczb
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych
- interpretuje liczby całkowite na osi liczbowej
- rozpoznaje graniastopy proste, ostrosłupy, walce, stożki i kule
- rozpoznaje siatki graniastopów prostych i ostrosłupów
- zna jednostki pola i objętości

BIOLOGIA

POJĘCIA

Uczeń zna pojęcia: tkanki zwierzęce, zmiennocieplność, stałocieplność, żywiciel pośredni i ostateczny, kręgowce, bezkręgowce, błona pławna, borelioza, ciąża, chityna, czułki, gniazdowniki, zagniazdowniki, kawior, gruczoł kuprowy, hemoglobina, leukocyty, erytrocyty, impuls nerwowy, jajorodność, jajożyworodność, kijanka, ikra, kolonia, koralowce, kryl, larwa, linia boczna, linienie, ławica ryb, łożysko, łuski, nogogłaszczki, oczy proste i złożone, odnóża, oskórek, pasożyt, plankton, polip, przeobrażenie, rozwój prosty i złożony, siodełko, skrzel, staw, szczękoczułki, tarka, tarło, worki powietrzne, kości pneumatyczne.

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń: dokonuje obserwacji i rozpoznaje tkanki zwierzęce i wskazuje ich cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji, przedstawia środowisko życia, cechy morfologiczne i tryb życia parzydełkowców, płazińców, nicieni, pierścienic, mięczaków, stawonogów, ryb, płazów, gadów i ssaków; obserwuje przedstawicieli parzydełkowców, płazińców, nicieni, pierścienic, mięczaków, stawonogów, ryb, płazów, gadów i ssaków (zdjęcia, filmy, schematy itd.) i przedstawia cechy wspólne tych grup zwierząt; wyjaśnia znaczenie parzydełkowców, płazińców, nicieni, pierścienic, mięczaków, stawonogów, ryb, płazów, gadów i ssaków w przyrodzie; przedstawia drogi inwazji nicieni pasożytniczych (włosień, glista i owsik) i omawia sposoby profilaktyki chorób człowieka wywoływanych przez te pasożyty, przedstawia sposób rozmnażania i rozwój ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków, przedstawia różnorodność środowisk życia i cech morfologicznych ptaków i ssaków, identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców na podstawie jego cech morfologicznych, porównuje grupy kręgowców pod względem cech morfologicznych, rozmnażania i rozwoju oraz wykazuje związek tych cech z opanowaniem środowisk ich życia, przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków

GEOGRAFIA

Uczeń:

1. dokonuje pomiaru wysokości Słońca w trakcie zajęć w terenie oraz porównuje wyniki uzyskane w różnych porach dnia i roku;
2. demonstruje przy użyciu modeli (np. globusa lub tellurium) ruch obrotowy Ziemi, określa jego kierunek, czas trwania, miejsca wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego;

3. wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a widomą wędrówką i górowaniem Słońca, istnieniem dnia i nocy, dobowym rytmem życia człowieka i przyrody, występowaniem stref czasowych;
4. demonstruje przy użyciu modeli (np. tellurium lub globusów) ruch obiegowy Ziemi;
5. przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku;
6. wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi.
7. odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i na mapie;
8. na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje położenie punktów i obszarów na mapach w różnych skalach;
9. wyznacza w terenie współrzędne dowolnych punktów (za pomocą mapy lub GPS).
10. charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy;
11. przedstawia podział polityczny Europy oraz rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych kontynentu;
12. charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Europy;
13. na przykładzie Islandii określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi;
14. przedstawia zróżnicowanie klimatyczne Europy oraz czynniki, które o nim decydują;
15. wyjaśnia rozmieszczenie ludności oraz główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie;
16. wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zróżnicowania demograficznego ludności Europy;
17. ocenia społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji na obszarze Europy;
18. określa podobieństwa i różnice między wielkimi miastami Europy: Londynem i Paryżem;
19. porównuje cechy rolnictwa Danii i Węgier;
20. wykazuje związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii;
21. przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji;
22. wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;
23. przyjmuje postawę szacunku i zrozumienia innych kultur przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju.
24. charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii;
25. projektuje trasę wycieczki po Litwie i Białorusi uwzględniającej wybrane walory środowiska przyrodniczego i kulturowego;
26. przedstawia przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji;

27. rozumie problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy;
28. wykazuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego i charakteryzuje gospodarkę Rosji;
29. charakteryzuje relacje Polski z krajami sąsiadującymi.

HISTORIA

Pojęcia:

renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, kontrreformacja, liberum veto, rokosz, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu, purytanie, Wspaniała Rewolucja, Deklaracja praw, hetman, barok, sarmatyzm, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony, Deklaracja niepodległości, konstytucja, Collegium Nobilium, anarchia, Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, konfederacja targowicka, uniwersał połaniecki, insurekcja, konsulat, cesarstwo, Kodeks Napoleona, bitwa trzech cesarzy, bitwa narodów, sto dni Napoleona.

Umiejętności:

Uczeń:

- wyjaśnia przyczyny i ocenia wpływ odkryć geograficznych,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu, baroku i oświecenia europejskiego,
- wymienia przyczyny i następstwa reformacji,
- umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w czasach ostatnich Jagiellonów,
- charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej,
- wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją,
- charakteryzuje ustrój monarchii absolutnej i parlamentarnej,
- omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej,
- omawia amerykańską wojnę o niepodległość,
- wyjaśnia główne przyczyny rewolucji we Francji i ocenia jej rezultaty,
- podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego,
- sytuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego, uchwalenie Konstytucji 3 maja, I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórze,
- charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze.

JĘZYK ANGIELSKI

Słownictwo:

Środki transportu, sport, wyposażenie sportowe, dzikie zwierzęta i opisujące je przymiotniki, jedzenie, świat filmu, sklepy, choroby i urazy, meble.

Gramatyka:

Czas Past Simple, czas Past Continuous, stopień wyższy i najwyższy przymiotnika, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, tryb rozkazujący, przedimki a, an, the, some i any, czasowniki modalne MUST, SHOULD, HAVE TO, przysłówki sposobu, struktura GOING TO, czas FUTURE SIMPLE, czas PRESENT PERFECT.

Umiejętności:

Dialogi na stacji kolejowej, rozmawianie o wydarzeniach, rozmawianie o pogodzie, zapraszanie, dialogi w kinie, dialogi w sklepie z ubraniami, dialogi w gabinecie lekarskim, opowiadanie o preferencjach.

INFORMATYKA

- uczeń bezpiecznie pracuje z komputerem
- wymienia urządzenia techniki cyfrowej ze swojego otoczenia
- zna zagrożenia związane z powszechnym dostępem do Internetu
- zna zastosowanie komputerów i urządzeń techniki cyfrowej
- potrafi przygotować dokument oparty o informacje znalezione w Internecie
- umie wysyłać i odbierać wiadomości za pomocą poczty elektronicznej
- formatuje tekst i elementy tabeli w edytorze tekstu
- tworzy dokumenty tekstowe z wykorzystaniem zrzutów ekranu
- tworzy infografikę na wybrany temat,
- przygotowuje multimedialną prezentację zawierającą zrzuty ekranu i własną narrację,
- tworzy proste figury geometryczne,
- zna pojęcie algorytmu,
- opisuje algorytm znajdowania minimum i maksimum w danym zbiorze,
- projektuje w Scratchu program realizujący algorytm znajdowania minimum i maksimum,
- projektuje w Scratchu program realizujący algorytm poszukiwania elementu w zbiorze nieuporządkowanym,
- korzysta w Scratchu z rozbudowanych bloków warunkowych,
- definiuje w Scratchu własny blok z parametrem,
- wykorzystuje operatory matematyczne do wykonywania w projekcie obliczeń,
- posługuje się strategią wyszukiwania binarnego w celu znalezienia elementu w zbiorze uporządkowanym,
- tworzy w arkuszu kalkulacyjnym algorytm pisemnego dodawania oraz algorytm pisemnego odejmowania,
- wpisuje proste formuły obliczeniowe i serie danych z wykorzystaniem danych wprowadzonych do arkusza,
- formatuje i edytuje dane w arkuszu kalkulacyjnym,
- Konstruuje tabele z danymi,
- korzysta z funkcji matematycznej LOS.ZAKR oraz funkcji statystycznej LICZ.JEŻELI,
- zamienia liczby na odpowiadające im znaki z klawiatury i na odwrót,
- korzysta z automatycznego tłumaczenia online,
- uczy się w Akademii Khana,
- korzysta z zawartości siostrzanych projektów Wikipedii w nauce i zabawie,
- znajduje w Internecie zdjęcia różnych ciał niebieskich,
- korzysta z darmowej literatury w Internecie.

TECHNIKA

Uczeń:

- potrafi wykonać odręczny szkic prostych przedmiotów,
- rozpoznaje obiekty na planie osiedla,
- podaje nazwy zawodów związanych z budową domu,
- wymienia rodzaje budynków mieszkalnych i je charakteryzuje,

- zna zasady obowiązujące na skrzyżowaniach dróg,
 - omawia kolejne etapy budowy domu,
 - posługuje się terminami: instalacja, elektrownia, tablica rozdzielcza, bezpieczniki,
 - określa funkcje instalacji występujących w budynku,
-
- wymienia instalacje znajdujące się w domu,
 - określa funkcje urządzeń domowych,
 - wymienia zagrożenia związane z nieodpowiednią eksploatacją sprzętu gospodarstwa domowego,
 - posługuje się terminem: sprzęt audio- -wideo,
 - określa zastosowanie urządzeń audio- -wideo w domu,
-
- wyjaśnia, do czego służy określony sprzęt audio-wideo.
 - zna zasady bezpiecznego posługiwania się urządzeniami znajdującymi się w gospodarstwie domowym,
 - wymienia przyczyny powstawania wypadków podczas obsługi urządzeń elektrycznych,
 - zna zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - zna zasady obowiązujące pieszego i rowerzystę podczas korzystania z jezdni,
-
- jest aktywny na zajęciach: chętnie wypowiada się ustnie, jest zaangażowany w tok lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela, chętnie wykonuje zadania dodatkowe.

Do przedmiotów wymienionych powyżej stosuje się następujące kryteria ustalania ocen klasyfikacyjnych:

Celujący (6)

Uczeń:

- wykonuje zadania dodatkowe wymagające wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania, projektuje zadania,
- samodzielnie i bezbłędnie stosuje nabytą wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu zadań nietypowych i problemów o dużym stopniu trudności,
- rozwija indywidualnie swe uzdolnienia i zainteresowania w zakresie przedmiotu,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Bardzo dobry (5)

Uczeń:

- w pełnym zakresie opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji,
- bezbłędnie wykonuje zadania nietypowe, rozwiązuje problemy o niewielkim stopniu trudności.

Dobry (4)

Uczeń:

- opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania, popełnia nieliczne błędy.

Dostateczny (3)

Uczeń:

- opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o niskim stopniu trudności,
- samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje zadania przewidziane programem nauczania.

Dopuszczający (2)

Uczeń:

- opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji,
- zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o bardzo niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji,
- wykonuje zadania, choć niektóre błędnie lub przy wydatnej pomocy nauczyciela.

Niedostateczny (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia.

Ponadto ustalając ocenę klasyfikacyjną nauczyciel uwzględnia:

- zaangażowanie, wysiłek oraz postępy ucznia w zakresie nabywania wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną i kształceniem specjalnym.

Do pozostałych przedmiotów ze względu na ich specyfikę stosuje się zasady opisane poniżej.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Wymagania programowe

Rozwój fizyczny i sprawność fizyczna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wymienia kryteria oceny wytrzymałości w odniesieniu o wybranej próby testowej (np. test Coopera);
- wymienia kryteria oceny siły i gibkości w odniesieniu do wybranej próby testowej (np. siły mięśni brzucha, gibkości dolnego odcinka kręgosłupa);
- wskazuje grupy mięśniowe odpowiedzialne za prawidłową postawę ciała.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje próby sprawnościowe pozwalające ocenić wytrzymałość tlenową, siłę i gibkość oraz z pomocą nauczyciela interpretuje uzyskane wyniki;
- demonstruje ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne i ćwiczenia gibkościowe, indywidualnie i z partnerem;
- demonstruje ćwiczenia rozwijające zdolności koordynacyjne wykonywane indywidualnie i z partnerem.

Aktywność fizyczna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wymienia podstawowe przepisy wybranych sportowych i rekreacyjnych gier zespołowych;

- opisuje zasady wybranej gry rekreacyjnej pochodzącej z innego kraju europejskiego;
- opisuje podstawowe zasady taktyki obrony i ataku w wybranych grach zespołowych;
- wymienia rekomendacje aktywności fizycznej dla swojego wieku (np. Światowej Organizacji Zdrowia lub Unii Europejskiej); definiuje pojęcie rozgrzewki i opisuje jej zasady;
- rozumie i opisuje ideę starożytnego i nowożytnego ruchu olimpijskiego.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje i stosuje w grze: kozłowanie piłki w ruchu ze zmianą tempa i kierunku, prowadzenie piłki nogą ze zmianą tempa i kierunku, podanie piłki oburącz i jednorącz w ruchu, rzut piłki do kosza z biegu po kozłowaniu (dwutakt), rzut i strzał piłki do bramki w ruchu, odbicie piłki oburącz sposobem górnym i dolnym, rozegranie „na trzy”, zagrywkę ze zmniejszonej odległości, rzut i chwyt ringo;
- uczestniczy w mini grach oraz grach szkolnych i uproszczonych;
- uczestniczy w grze rekreacyjnej pochodzącej z innego kraju europejskiego;
- organizuje w gronie rówieśników wybraną grę sportową lub rekreacyjną;
- wykonuje przewrót w przód z marszu oraz przewrót w tył z przysiadu;
- wykonuje wybrane inne ćwiczenie zwinnościowo-akrobatyczne (np. stanie na rękach z asekuracją, przerzut bokiem);
- wykonuje układ ćwiczeń zwinnościowo-akrobatycznych z przyborem lub bez;
- wykonuje dowolny skok przez przyrząd z asekuracją;
- wykonuje proste kroki i figury tańców regionalnych i nowoczesnych;
- wybiera i pokonuje trasę biegu terenowego;
- wykonuje bieg krótki ze startu niskiego;
- wykonuje rzut małą piłką z rozbiegu;
- wykonuje skoki przez przeszkody;
- przeprowadza fragment rozgrzewki.

Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wyjaśnia, dlaczego należy przestrzegać ustalonych reguł w trakcie rywalizacji sportowej;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- stosuje zasady asekuracji podczas zajęć ruchowych;
- korzysta bezpiecznie ze sprzętu i urządzeń sportowych;
- wykonuje elementy samoobrony (np. zasłona, unik, pad).

Edukacja zdrowotna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie zdrowia;
- opisuje pozytywne mierniki zdrowia;
- wymienia zasady i metody hartowania organizmu;
- omawia sposoby ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i niską temperaturą;

- omawia zasady aktywnego wypoczynku zgodne z rekomendacjami aktywności fizycznej dla swojego wieku (np. WHO lub UE).

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje ćwiczenia kształtujące nawyk prawidłowej postawy ciała

w postawie stojącej, siedzącej i leżeniu oraz w czasie wykonywania różnych codziennych czynności;

- wykonuje ćwiczenia oddechowe i inne o charakterze relaksacyjnym;
- podejmuje aktywność fizyczną w różnych warunkach atmosferycznych.

Szczegółowe kryteria oceny półrocznej i rocznej z wychowania fizycznego.

OCENA CELUJĄCA (cel)

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela wf bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej w której nie uczestniczył w terminie,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest bez zarzutu,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością, zdyscyplinowaniem, odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- doskonale potrafi współpracować w zespole,
- bez zarzutu stosuje się do zasad obowiązujący podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- propaguje sportowy tryb życia,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej.

OCENA BARDZO DOBRA (bdb)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach

- interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela wf bez błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- posiada wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe w której nie uczestniczył w terminie zgodnie ze statutem,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest na wysokim poziomie,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością, zdyscyplinowaniem, odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- potrafi współpracować w zespole,
- stosuje się do zasad obowiązujący podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej,
- starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,
- stara się propagować sportowy tryb życia.

OCENA DOBRA (db)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój), ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
 - nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,
 - charakteryzuje się dobrym poziomem kultury osobistej, nie zawsze używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
 - sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
 - bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
 - w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
 - podczas ćwiczeń wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
 - nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach), ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia,
 - zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
-
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
 - stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe w których nie uczestniczył z ważnych powodów,
 - postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest na dobrym poziomie,
 - potrafi współpracować w zespole,
 - zna zasady fair play,
 - podejmuje próby oceny swojej sprawności,
 - ćwiczenia wykonuje prawidłowo, nie dość dokładnie, z małymi błędami,

- potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych,
- nie zawsze potrafi współpracować w zespole.

OCENA DOSTATECZNA (dst)

- zdarza mu się być nieprzygotowanym do zajęć wychowania fizycznego,
- zdarza mu się nie ćwiczyć na zajęciach wychowania fizycznego,
- uczeń opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie,
- nie wykazuje szczególnej aktywności na zajęciach,
- bywa bardzo często nieprzygotowany do lekcji,
- ma braki w wymaganych umiejętnościach,
- dysponuje przeciętną sprawnością motoryczną,
- ćwiczenia wykonuje niepewnie, z większymi błędami technicznymi,
- nie potrafi współpracować w zespole,
- przejawia braki w zakresie wychowania społecznego, w swojej postawie i stosunku do kultury fizycznej.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (dop)

- uczeń w małym zakresie opanował materiał przewidziany w podstawie programowej,
- nie jest przygotowany do lekcji [brak stroju] ponad 50%,
- ma bardzo niską sprawność motoryczną,
- powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale,
- wykazuje podstawowe braki w zakresie wymaganych umiejętności,
- przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego,
- ma niechętny stosunek do ćwiczeń.

OCENA NIEDOSTATECZNA (ndst)

- uczeń nie zaliczył 70% sprawdzianów wynikających z realizacji programu,
- ma lekceważący stosunek do kultury fizycznej [notoryczny brak stroju],
- nie przejawia chęci do pracy nad swoją bardzo niską sprawnością fizyczną,
- najprostsze ćwiczenia wykonuje z błędami, ma bardzo niski poziom kultury osobistej,
- nie potrafi przestrzegać norm społecznych.

MUZYKA

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką;
- bezbłędnie i z właściwą interpretacją śpiewa pieśni objęte programem nauczania;
- gra z nut i z pamięci melodie na instrumentach szkolnych;
- tworzy proste formy muzyczne;
- rozpoznaje i nazywa style muzyczne;
- rozpoznaje utwory z poznanej na lekcjach literatury muzycznej oraz podaje nazwiska ich twórców;
- bezbłędnie czyta nuty w kluczu wiolinowym, pauzy, wartości rytmiczne;
- dokładnie rozpoznaje aparat wykonawczy w słuchanych utworach;
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- aktywnie uczestniczy w szkolnym życiu muzycznym – np.: w konkursach, chórze szkolnym, zespole muzycznym;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- bardzo starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- bezbłędnie śpiewa pieśni objęte programem nauczania;
- gra z nut większość melodii na wybranym instrumencie szkolnym;
- tworzy proste akompaniamenty do znanych melodii;
- rozpoznaje utwory muzyczne z literatury obowiązkowej;
- bezbłędnie czyta nuty od c razkreślnego do c dwukreślnego, wartości nut (5) i pauzy;
- rozpoznaje formy muzyczne, aparat wykonawczy i brzmienie instrumentów;
- opanował zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- rozpoznaje polskie utwory ludowe (tańce narodowe i pieśni).

OCENA DOBRA

Uczeń:

- potrafi poprawnie pod względem muzycznym zaśpiewać poznane pieśni;
- gra proste akompaniamenty do znanych melodii;
- umie zagrać kilka melodii na instrumentach szkolnych (zdarza się pomyłka);
- w czytaniu nut popełnia błędy,
- zna najwybitniejsze postaci z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł;
- rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;
- rozpoznaje polski folklor, tańce narodowe;
- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- umie zaśpiewać przy pomocy nauczyciela kilka pieśni;
- gra niektóre melodie na instrumentach szkolnych;
- potrafi zagrać bardzo proste akompaniamenty rytmiczne;
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- w czytaniu nut popełnia liczne błędy;
- rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów;
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych..

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- potrafi w grupie zaśpiewać poznane pieśni, śpiewając samodzielnie popełnia liczne błędy;
- nie czyta nut, zna tylko wartości rytmiczne;
- potrafi wyklaskać uproszczone schematy rytmiczne;
- gra najprostsze utwory, schematy melodyczne;
- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- zna nazwiska najwybitniejszych polskich kompozytorów.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował minimum zakresu wiedzy i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- nie przejawia osobistej aktywności na zajęciach muzycznych;
- nie wykonuje zadań muzycznych nawet przy pomocy nauczyciela;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiejkolwiek piosenki;
- nie potrafi zagrać na żadnym instrumencie szkolnym;
- nie wypowiada się o muzyce, nie bierze udziału w dyskusjach;
- nie zna położeń dźwięków na pięciolinii, nie zna wartości rytmicznych;

- nie bierze udziału w zbiorowym muzykowaniu;
- nie wykazuje chęci zmiany postawy wobec przedmiotu;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

PLASTYKA

Ocena celująca

Uczeń:

- przejawia zdolności plastyczne,
- jest zaangażowany emocjonalnie w proces twórczy (postawa na lekcjach jest twórcza, poszukująca, aktywna),
- prace plastyczne wykonuje estetycznie i zgodnie z tematem, cechuje je oryginalność rozwiązań formalnych,
- potrafi porządkować, analizować, przekształcać i interpretować otaczającą rzeczywistość,
- wykorzystuje wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych, jego wiedza o sztukach plastycznych wykracza poza ocenę bardzo dobrą,
- interesuje się wybranymi dziedzinami sztuki,
- bardzo starannie i w twórczy sposób prowadzi zeszyt przedmiotowy, - bierze udział w konkursach plastycznych.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- aktywnie i chętnie uczestniczy w zajęciach, prawidłowo organizuje swoją pracę,
- wciąż wzbogaca i rozszerza doświadczenia z zakresu warsztatu plastycznego,
- twórczo wykorzystuje wiedzę o formie plastycznej, - prace plastyczne wykonuje estetycznie i zgodnie z tematem ,
- zauważa związki plastyki z innymi dziedzinami działalności ludzkiej- nauką, literaturą, muzyką, techniką,
- zauważa znaczenie symboliczne zawarte w sztuce i potrafi je wykorzystać we własnej ekspresji plastycznej, - dokonuje subiektywnej oceny dzieła sztuki.

Ocena dobra

Uczeń:

- jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczy,
- rozwija umiejętność wyrażania własnych uczuć i odczuć, chętnie podejmuje trud tworzenia,
- zna elementy formy plastycznej i potrafi wykazać ich różnorodność,
- świadomie stosuje i dobiera techniki plastyczne, jego prace są staranne,
- przyswojoną wiedzę i umiejętności wykorzystuje w sytuacjach typowych,
- zna przykłady malarstwa, rzeźby i architektury.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stara się być przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć,
- podejmuje trud rozwiązywania zadań plastycznych,
- zna podstawowe elementy formy plastycznej,
- tworzy rysunki, obrazy, kompozycje płaskie i formy przestrzenne, ale jego prace są niestaranne,
- rozróżnia techniki plastyczne, umie się nimi posługiwać,
- zna niektóre terminy i pojęcia związane z wiedzą o sztukach plastycznych
- ma trudności z zastosowaniem i wykorzystaniem wiedzy teoretycznej podczas wykonywania prac.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- rzadko przygotowuje się do zajęć, nie przynosi zalecanych materiałów i przyborów,
- musi być stymulowany przez nauczyciela do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, jego prace plastyczne są nieestetyczne,
- posiada braki w opanowaniu minimum programowego.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował wiadomości,
- nie potrafi organizować sobie pracy,
- nie wykonuje żadnych prac,
- lekceważy powierzone mu zadania,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

RELIGIA

Ogólne kryteria ocen z religii.

Celujący:

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza program katechezy oraz potrafi ją samodzielnie i twórczo wykorzystać,
- posiada uzupełniony zeszyt, zna biegle "Mały katechizm", bierze czynny udział w katechezie, jest zdyscyplinowany,
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- wykonuje zadania dodatkowe dla chętnych,
- bierze udział w konkursach religijnych.

Bardzo dobry:

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania katechezy, posiada uzupełniony zeszyt, jest zdyscyplinowany,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie,
- wyróżnia się aktywnością na tle grupy katechizowanych,
- zachowuje szacunek dla „świętych” miejsc, czasu modlitwy i słuchania Słowa Bożego, znaków religijnych.

Dobry:

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej, posiada uzupełniony zeszyt,
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości,
- postawa ucznia nie budzi zastrzeżeń (szacunek dla "świętych" miejsc, przedmiotów, osób),

- osiąga postępy podczas prowadzonych zajęć,
- chętnie uczestniczy w katechezie.

Dostateczny:

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy,
- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidywanego programem w jego wiadomościach są luki,
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- postawa ucznia nie budzi zastrzeżeń.

Dopuszczający:

Uczeń:

- niechętnie bierze udział w katechezie,
- zdobyte wiadomości są niewystarczające na uzyskanie przez ucznia podstawowej wiedzy religijnej,
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości z zakresu oceny dopuszczającej.

Ponadto ustalając ocenę klasyfikacyjną nauczyciel uwzględnia:

- zaangażowanie, wysiłek oraz postępy ucznia w zakresie nabywania wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną i kształceniem specjalnym.

Uczeń w klasie VI:

- wie, kim jest Duch Święty i w jakich okolicznościach nastąpiło zesłanie Ducha Świętego;
- wyjaśnia, na czym polegała przemiana, jaka dokonała się w apostołach pod wpływem Ducha Świętego;
- zna biblijne symbole Ducha Świętego, potrafi je wyjaśnić;
- wie, czym charakteryzowało się życie pierwszej gminy chrześcijańskiej;
- potrafi wyjaśnić, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę;
- potrafi podać argumenty przemawiające za nieopuszczaniem niedzielnej Eucharystii;
- wie, że chrześcijańskie świętowanie polega na udziale we Mszy Świętej i na odpoczynku;
- zna najważniejsze wydarzenia z życia Świętego Piotra;

- rozumie pojęcie hierarchicznej struktury Kościoła;
 - wie, kim był Święty Paweł, wymienia najważniejsze wydarzenia z jego życia;
 - wyjaśnia, co to znaczy być chrześcijaninem;
 - wie, że Chrystus jest obecny w słowie Bożym i sakramentach;
 - zna trzy biblijne obrazy Kościoła;
-
- rozpoznaje swoje miejsce we wspólnocie Kościoła;
 - wymienia cztery przymioty Kościoła;
 - wyjaśnia, czym są charyzmaty i podaje kilka ich przykładów z listów Świętego Pawła;
 - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu człowieka;
 - umie dokonać podziału sakramentów na trzy grupy: sakramenty wtajemniczenia, uzdrowienia i sakramenty w służbie komunii;
-
- rozumie, że do zbawienia jest potrzebny chrzest święty oraz wiara;
 - wymienia konsekwencje przyjętego chrztu świętego;
 - **zna siedem darów Ducha Świętego;**
 - rozumie, że czasem szczególnego otrzymywania darów Ducha Świętego jest sakrament bierzmowania;
 - rozumie, jakie jest znaczenie Eucharystii dla chrześcijanina;
-
- wie, w jakim celu i w jakich okolicznościach Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty i pojednania;
 - wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania;
 - rozróżnia grzech śmiertelny od grzechu powszedniego;
 - ukazuje sakrament namaszczenia chorych jako istotną pomoc osobom chorym, cierpiącym;
 - rozumie potrzebę modlitwy za chorych, cierpiących.
-
- wskazuje na sakrament święceń oraz na sakrament małżeństwa jako sakramenty w służbie bliźnim;
 - wie, że sakramenty święte są duchowymi darami;
 - wskazuje działania Boga, które pomagają człowiekowi być blisko Zbawiciela;
 - rozumie, że Kościół jest wspólnotą wierzących w drodze do Boga;
 - wymienia dary naturalne i nadprzyrodzone, które otrzymuje człowiek od Boga;
-
- definiuje pojęcie wiary;
 - wymienia obowiązki chrześcijanina wynikające z wyznawanej wiary;
 - **zna przykazania kościelne;**
 - wyjaśnia, że przykazania kościelne są dla chrześcijanina pomocą w trwaniu w przyjaźni z Bogiem we wspólnocie Kościoła;
 - wskazuje na zobowiązania wynikające z przyjęcia chrztu świętego;
-
- wymienia formy pomocy bliźnim praktykowane we wspólnocie Kościoła;
 - wyjaśnia rolę modlitwy w życiu Pana Jezusa;
 - rozumie rolę modlitwy w życiu chrześcijanina;
 - wyjaśnia, jakich wyborów dokonuje człowiek przystępujący do sakramentów: chrztu świętego, pojednania, Eucharystii;
 - wyjaśnia, na czym polega działalność misyjna Kościoła;
-
- wyjaśnia, na czym polega działalność charytatywna Kościoła;
 - wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna;
 - wie, że parafia jest środowiskiem życia i przeżywania wiary;
 - podaje przykłady grup i ruchów religijnych działających w Kościele;
 - wie, w jaki sposób można głosić Ewangelię w środowisku, w którym żyje;
-
- wie, jakie konsekwencje wynikały z przyjęcia przez Mieszka I chrztu świętego;
 - wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla narodu polskiego i Europy;
 - rozumie znaczenie chrztu świętego dla każdego wierzącego.
 - rozumie, czym zaznaczył się w dziejach Polski święty Wojciech, wie jakie znaczenie miała jego męczeńska śmierć;
 - wie, czym jest kultura chrześcijańska;

- rozumie, że Maryja uczy nas zachować wierność Chrystusowi;
 - wymienia przejawy kultu maryjnego w Kościele;
 - wskazuje na związek wiary z życiem narodu;
 - zna najnowszą historię Kościoła w Polsce – od 1945 roku do czasów współczesnych;
 - wymienia i omawia postaci zasłużone dla współczesnego Kościoła w Polsce;
-
- wskazuje własne miejsce w rodzinie, szkole, Kościele i innych społecznościach;
 - rozumie religijne korzenie obrzędów, zwyczajów i tradycji jako znaków obecności wiary na co dzień;
 - wskazuje na religijny wymiar świąt narodowych i rodzinnych;
 - rozumie, w jaki sposób nauczanie zawarte w Ewangelii i nauczanie papieskie powinno wpływać na codzienność chrześcijanina;
 - potrafi wskazać istotne cechy świętości;
-
- zna życie, działalność oraz przyczyny męczeńskiej śmierci św. Szczepana;
 - zna życie, działalność i okoliczności śmierci św. Stanisława;
 - zna najważniejsze wydarzenia z życia św. Jadwigi Śląskiej;
 - zna najważniejsze wydarzenia z życia chłopców z Poznańskiej Piątki;
 - zna najważniejsze wydarzenia z życia św. Maksymiliana Kolbego;
-
- zna najważniejsze wydarzenia z życia bł. Jerzego Popiełuszki;
 - zna najważniejsze wydarzenia z życia św. Jana Pawła II;
 - wymienia najważniejsze dokonania papieża Jana Pawła II;
 - wie, co to jest świętych obcowanie.